

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

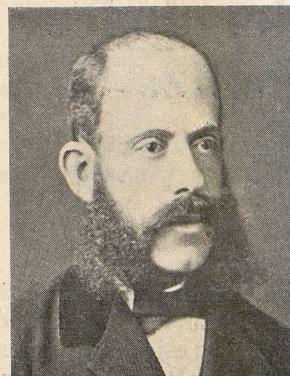
Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Zucker Edmund a Josef. Od Weilů převzal továrnu Leopold Gutfreund, když se mu však nedařilo, ujel do Ameriky a továrnu v konkursu koupil J. Stein. Ten vystavěl si v r. 1878 v největší blízkosti hradu nádherný dům, který zevnějškem zastiňoval vedle stojící palác rytířského rádu Maltézského a protože cizince uváděl v omyle, jako by to byl majetek řádový, přezděno mu „palác“. Z toho vedou okna na nejvíce frekventované prostranství „Dubovec“ a do zahrady a jiného majetku rádu Maltézského. To nesl těžce velkopřevor kníže Lichnovský, který r. 1884 poručil postaviti před palác velikou zeď, ukončenou vysokou věží s ochozem. Továrník Stein žádal, prosil, nabízel odškodné a konečně zatvrzelého velkopřevora i žaloval. Soud dal sice Steinovi za pravdu, že měl právo na koupeném pozemku si postaviti dům, dodal však, že neměl práva budovati okna směrem k majetku maltánskému, a tak při prohrál.

Od chvíle, kdy postavena byla nová synagoga, pečovali o duchovní výkony tito rabínové: Fürt, druhý byl krajský rabín Em. Polák, následovali: Dr. Prážák, v r. 1883 Lambeck, v r. 1886 Dankovič a Em. Sittig (současně učitel), Bachrach (sou-

nec „Myšiné“), někdy v r. 1875 přestěhovala se do domu pravovárečného měšťanstva („U bílého vlka“), přeměněna v dvoutřídní, veřejnou. Dlouho a starostlivě na ni působil řídící učitel Em. Sittig, který zemřel 1898, pak Bachrach a Stern. Škola přeměněna na českou, ale nevydržela tak dlouho, r. 1908 byla

Em. Sittig

Rb. Arnold Flaschner

trvale zavřena. Poslední učitel J. Pereles ještě před uzavřením školy vzdal se učitelství, věnoval se agentství a zemřel r. 1924.

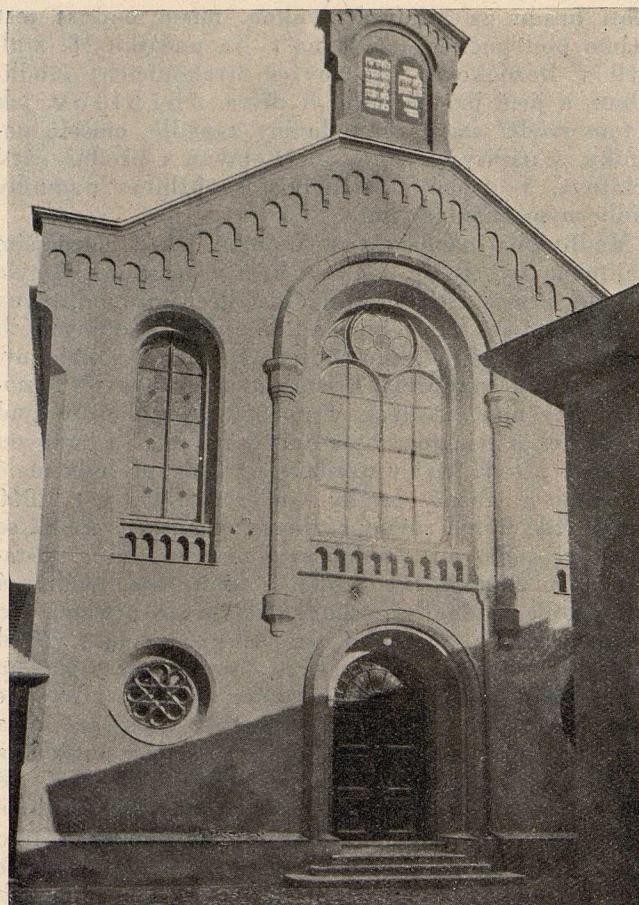
Dne 15. ledna 1807 založili si Židé v St. dobročinný a pohrebni spolek „Wohltätigkeitsverein Chewra Kadischa“, jenž podporoval chudé a zchudlé souvěrce a měl na starosti hřbitov. Prvním jeho předsedou byl uvedený již Míchal Wottic, který se o založení spolku nejvíce zasloužil. Po něm byli předsedy továrníci Moric Fürt a 50 let Jakub Wolf Fürt. Stoleté jubileum v r. 1907 slaveno bylo s velikou okázalostí. Spolek věnoval chudině celkem 100 tisíc rak. korun. Nyní je jeho předsedou centrální ředitel fezáren Otto Saxl a náměstkem obchodník Weintraub. Stejně humánní byl dámský spolek „Israelitischer Frauenverein“, dále zřízeny ještě spolky „Harmonie“ a „Union der Textilarbeiter“.

Do konce 19. stol. výroba fezů vzrostla na rozsáhlé milionové podniky — 4 továrny v St. a 1 v blízké vsi Mutěnicích —, jež soukromí majitelé v r. 1900 proměnili na akc. společnost. A třebaže po světové válce výroba fezů upadla, když v Turecku zakázány, továrny dovedly se včas přizpůsobit a vyrábějí zboží jiné: látky, deky, drátěná síta, čapky a j., dobře prospívají a jsou dosud majetkem židovským, v němž načází obživu na tři tisíce dělníků, zřízenců a úředníků.

Ale přes to židů ve St. ubývá, zejména od té doby, kdy podniky soukromníků proměněny v akc. společnost, neboť všichni bývalí majitelé továren, nyní držitelé skoro všech akcií, vystěhovali se do Vídne; i úředníci někteří. V r. 1878 bylo židovstvo v St. v rozkvětu, bylo zde 95 namnoze vícečlenných rodin. V r. 1890 čítalo město St. 7112 obyvatel, z toho 326 židů, v r. 1900 mezi 7502 obyv. 281 židů, v r. 1910 bylo zde 186 židů v r. 1930 při 9882 obyv. napočteno 95 židů, z nichž 70 poplatníků.

Do ž. o. strakonické čítají se Židé z obcí Volenice, Katovic a Štěkně. Starostou obce od r. 1914 byl advokát JUDr. Max Broek, který v prosinci r. 1932 hodnost tu složil a přejal ji obchodník Zikmund Kohn.

Jako ozdobu strakonického židovstva uvésti jest univ. profesora JUDra Al. Zukera, který se sice v St. nenařodil, ale nejlepší léta života zde ztrávil.

Synagoga (vnitřek)

časně učitel), zaválky dr. Wolf a od r. 1923 působí zde Arnold Flaschner. Válečné události přivedly do St. kantora Menkesa, jenž v nepřítomnosti rabína tohoto zastupoval.

Vlastní, německou školu měli zde židé dříve než synagogu. S počátku byla soukromá, jednotřídní, umístěná v domě u mostu přes Otavu (nyní jest tam hosti-